



Una manera d'entendre la Universitat

Francisco Ponz

Catedràtic de Fisiologia
Antic Rector de la Universitat de Navarra

A Josepmaria Escrivà de Balaguer, gran universitari, li apassionava tot el que es referia a la Universitat. Doctor en Dret i en Teologia, doctor *honoris causa* en Història, impulsà la creació d'Universitats i de nombroses institucions d'educació superior, i va despertar en molts la vocació universitària. Instrument de Déu per a promoure la santedat en les tasques seculars per mitjà de la santificació del treball i de la vida professional, familiar i social, el fundador de l'Opus Dei va contemplar sempre la Universitat en el seu sentit més ple, a la llum de la fe, amb perspectiva unitària, humana i teològica.

Entenia la Universitat com a realitat secular que, en les funcions tradicionals de recerca i transmissió de la veritat i amb l'autonomia pròpia de les coses temporals, ha de servir els homes segons totes les dimensions de la seva personalitat. La veia amb unitat i harmonia -i no oposició, ni ruptura- entre els seus aspectes naturals i humans, i els que deriven de la condició de l'home com a criatura cridada a la vida perdurable; entre les veritats de les ciències humanes i les

que ha revelat Déu. Aquesta visió de la Universitat té relació amb la *unitat de vida* que Josepmaria Escrivà postulava per a l'home, fet de matèria i esperit i cridat a la felicitat terrenal i eterna. Unitat radical, del tot coherent amb la fe, que en els membres cristians de la comunitat universitària implica que l'amor i tracte filial amb Déu i l'amor al proïsme per Déu, estiguin fosos i compenetrats amb el treball secular universitari, que és ocasió i mitjà de santificació i d'apostolat. La Universitat constitueix així un nobilíssim servei humà i cristià, i cobra nova i vigorosa vitalitat.

En la ment del fundador de la Universitat de Navarra, la institució universitària ha de gaudir de llibertat. Ha de ser realitzada per universitaris amb aquesta vocació professional; que s'esmercen en fer el seu treball tan bé com poden, en un ambient de llibertat i pluralisme, units en les qüestions essencials. L'amor compromès a la veritat menarà a la inspiració cristiana de tota l'activitat acadèmica i a ser sempre conseqüents amb la dignitat de la persona humana. Sense por d'una incompatibilitat real entre la ciència i la fe, que

no és possible, la Universitat ha de crear i difondre cultura arrelada en principis sòlids; ha d'estar a l'avantguarda de la investigació per a l'augment de les ciències i el progrés humà; cal que contribueixi a configurar el pensament científic de la humanitat. El seu caràcter universal tindrà reflex en la diversitat de sabers que conrea, en l'estudi interdisciplinar de les qüestions, en la cooperació amb altres institucions, en l'absència de tota discriminació, en el fet d'estar oberta a tothom i al servei de tothom.

Mons. Josepmaria Escrivà ensenyava que la Universitat ha de preparar científics i professionals ben qualificats, que - lluny de tot egoisme- estiguin disposats a servir el proïsme i la societat amb els seus coneixements i el seu treball competent. Però afegia que també és funció seva indeclinable *la formació integral de les personalitats joves*: afavorir el desenvolupament integral i la maduració de la personalitat, l'esperit de servei, l'obertura de la ment a la cultura, l'adquisició de criteri, conviccions, principis ètics i respostes vàlides per als interrogants que neguitegen l'home

sobre el seu origen i destí; i donar a conèixer, amb un respecte exquisit a la llibertat de les consciències, les riqueses de la fe cristiana.

Sens dubte, la funció de magisteri dels professors és la peça clau perquè aquestes idees es palesin en la realitat universitària: l'amor a la veritat, l'exemple de coherència i unitat de vida, el lliurament generós a les tasques acadèmiques i al bé professional, humà i espiritual d'alumnes i deixebles, que és *forja d'homes*. Amb aquest esperit, la comunitat universitària abundarà en llibertat i responsabilitat, serenitat i treball, comprensió i respecte mutu, tracte confiat, sincer i cordial, alegria i bon to; i en solidaritat basada en el ben voler humà i cristià vers els altres. En paraules de Josepmaria Escrivà de Balaguer, la Universitat contribuirà també *amb la seva labor universal a treure tanques que dificulten l'entiment mutu dels homes, a alleugerir la por davant un futur incert, a promoure -amb l'amor a la veritat, a la justícia i a la llibertat- la pau veritable i la concòrdia dels esperits i les nacions*.